

TURYSTYKA W BYDGOSZCZY W ROKU 2017

Raport z Badania ruchu turystycznego
przeprowadzonego w Bydgoszczy w 2017 roku

- ❖ Podstawowe informacje
- ❖ Charakterystyka ruchu turystycznego w Bydgoszczy w roku 2017
- ❖ Przemysł spotkań w Bydgoszczy w roku 2017
- ❖ Turyści w centrum informacji turystycznej w 2017 roku
- ❖ Liczba turystów w Bydgoszczy w 2017 roku

TURYSTYKA W BYDGOSZCZY W ROKU 2017

Raport z Badania ruchu turystycznego przeprowadzonego
w Bydgoszczy w 2017 roku

Autor:

Leszek Woźniak

Rozdział 5.b.

dr Robert Brudnicki

Okładka:

fot. Joanna Zasada

Wydawca:

Miasto Bydgoszcz

Bydgoskie Centrum Informacji (Informacja Turystyczna i Biuro Kongresów)

ul. Batorego 2, 85-104 Bydgoszcz

Tel. +48 52 340 45 50

info@visitbydgoszcz.pl

www.visitbydgoszcz.pl

© Copyright by:

Miasto Bydgoszcz

Bydgoskie Centrum Informacji (Informacja Turystyczna i Biuro Kongresów)

Lipiec 2018

Spis treści

Wstęp	3
1. Podstawowe informacje.....	4
1.a. Baza noclegowa	4
1.b. Dostępność komunikacyjna Bydgoszczy	5
2. Charakterystyka ruchu turystycznego w Bydgoszczy w roku 2017	7
2.a. Metodologia badania	7
2.b. Ogólny profil turysty / odwiedzającego jednodniowego	7
2.c. Cel przyjazdu do Bydgoszczy	9
2.d. Długość pobytu w Bydgoszczy oraz miejsce zakwaterowania	11
2.e. Organizacja przyjazdu	12
2.f. Poszukiwanie informacji o Bydgoszczy przed przyjazdem	13
2.g. Deklarowane wydatki	14
2.h. Ocena wybranych elementów	14
2.i. Najważniejsze atrakcje	15
2.j. Atrakcyjność turystyczna Bydgoszczy	16
3. Przemysł spotkań	19
3.a. charakterystyka turysty biznesowego	19
3.b. charakterystyka przemysłu spotkań (liczba, rodzaj, długość, miejsce spotkań)	19
3.c. Przykłady największych obiektów konferencyjnych w Bydgoszczy	22
4. Turyści w centrum informacji turystycznej.....	23
5. Liczba turystów w Bydgoszczy w 2017 roku	24
5.a. Dane GUS za rok 2017	24
5.b. Szacunkowa liczba turystów i odwiedzających jednodniowych	24
5.c. Szacunkowy poziom wydatków turystów i odwiedzających jednodniowych	26
Wykaz rysunków:	28

Wstęp

Raport Turystyka w Bydgoszczy w roku 2017 opracowany został przez Bydgoskie Centrum Informacji. Przy zbieraniu danych ankietowych uzyskaliśmy pomoc Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – Koło Turystyki oraz bydgoskiego Technikum Obsługi Turystycznej, których studenci i uczniowie zaangażowali się w realizację części wywiadów z turystami (prawie 100).

Analiza danych związanych z przemysłem spotkań możliwa była dzięki informacjom pozyskanym od przedstawicieli bydgoskich obiektów konferencyjnych.

Celem raportu jest przedstawienie podstawowych danych charakteryzujących ruch turystyczny w Bydgoszczy, opisanie profilu turysty odwiedzającego Bydgoszcz, a także stanu turystyki w naszym mieście, z uwzględnieniem tzw. turystyki biznesowej.

1. Podstawowe informacje

1.a. Baza noclegowa

Baza noclegowa w Bydgoszczy coraz szybciej się rozwija. Każdego roku oddawane są do użytku nowe obiekty, o różnym standardzie. W roku 2017 w Bydgoszczy otwarto dwa nowe hotele: czterogwiazdkowy Hotel Wodnik oraz trzygwiazdkowy Hotel Silver. Trwa budowa kolejnego czterogwiazdkowego hotelu przy ulicy Grodzkiej oraz trzygwiazdkowego przy ulicy Gdańskiej z 54 miejscami noclegowymi. Dodatkowo planowana jest adaptacja jednej z kamienic przy ulicy Mickiewicza na kameralny hotel. Trwają również wstępne prace zmierzające do przekształcenia budynku dawnej farbiarni nad Brdą Młynówką na cele hotelowe (Hampton by Hilton).

Jednocześnie stale powiększa się oferta krótkoterminowego wynajmu pokoi i apartamentów, które uzupełniają bydgoską bazę noclegową.

Struktura miejsc noclegowych w roku 2017 w Bydgoszczy wyglądała następująco:

Rys. 1 Struktura miejsc noclegowych w Bydgoszczy w 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zebranych od obiektów noclegowych

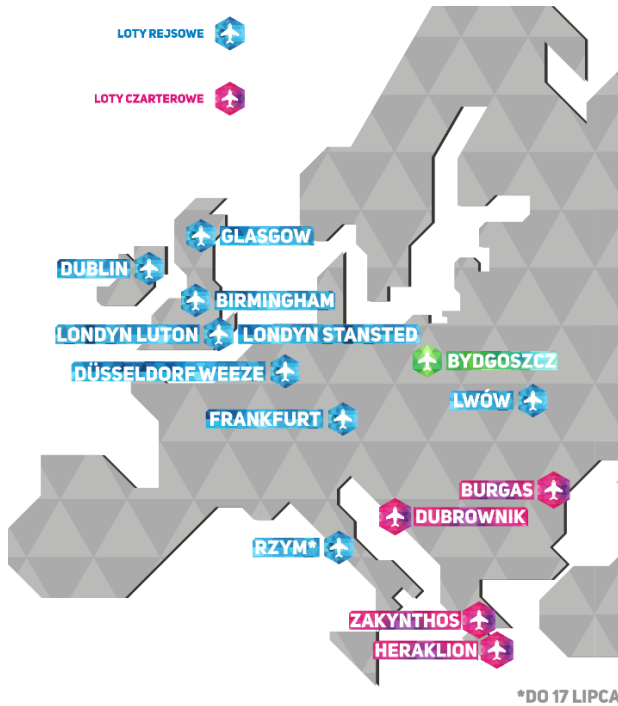
Dwa z bydgoskich hoteli znalazły się wśród najlepszych w Polsce według użytkowników portalu TripAdvisor na rok 2018. Hotel Bohema doceniony został w kategorii *Najlepsze małe hotele* (5) oraz *Najlepsze hotele luksusowe* (13). Natomiast Hotel Mercure

Bydgoszcz Sepia znalazł się wśród hoteli z najlepszym stosunkiem jakości do ceny (8).

1.b. Dostępność komunikacyjna Bydgoszczy

Rys. 2 Mapa połączeń lotniczych z Bydgoszczą w 2017 roku

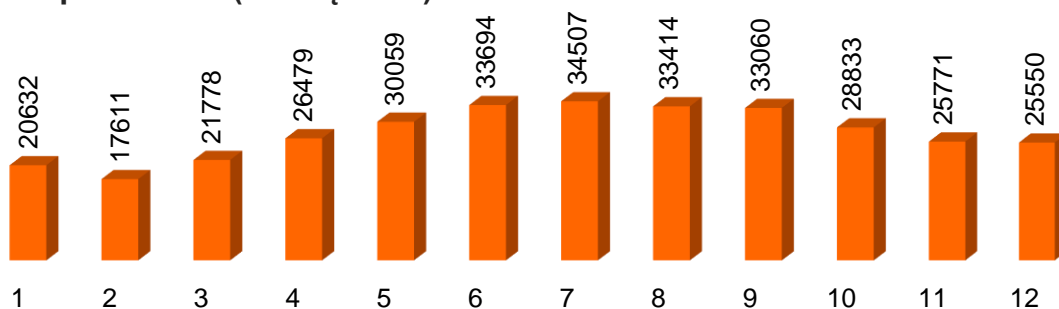
Źródło: Port Lotniczy Bydgoszcz

Międzynarodowy Port Lotniczy im. Ignacego Jana Paderewskiego zlokalizowany jest zaledwie 3,5 km na południe od ścisłego centrum Bydgoszczy.

Dogodne połączenie z portem zapewnia droga krajowa nr 25 oraz linia autobusowa nr 80, łącząca port z dworcami PKS i PKP. W nowoczesnym terminalu pasażerskim – zbudowanym w 2004 roku – odprawianych jest co roku ponad 300 tys. pasażerów. Szczegółowy rozkład lotów rejsowych oraz czarterowych dostępny jest na stronie bzg.aero oraz pod numerem telefonu +48 52 365 47 00 (czynne codziennie od godz. 8.00 do 22.00). W roku 2017 z bydgoskiego portu lotniczego skorzystało **331.388** pasażerów.

Rys. 3 Liczba pasażerów korzystających z Portu Lotniczego Bydgoszcz w 2017 roku

Liczba pasażerów (miesięcznie)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Portu Lotniczego Bydgoszcz

Bydgoszcz przecinają dwie ważne drogi krajowe nr 10 i 25. Dzięki pierwszej z nich istnieje dogodne połączenie z Piłą i Szczecinem w kierunku północno-zachodnim.

Z kolei druga zapewnia dogodne połączenie z Wrocławiem, Poznaniem, a także bydgoskim lotniskiem.

W odległości 60 kilometrów od Bydgoszczy znajduje się wjazd na autostradę A1, którą można dojechać do Trójmiasta w kierunku północnym oraz do Łodzi w kierunku południowym.

Bydgoszcz jest ważnym węzłem autobusowej komunikacji dalekobieżnej. Z Bydgoszczy dotrzemy bezpośrednio do Gdańska, Warszawy, Poznania, Wrocławia, Łodzi, Krakowa oraz Szczecina.

Bydgoszcz posiada bezpośrednie połączenia kolejowe z większością dużych miast w Polsce. Najczęściej kursują składy do Trójmiasta oraz do Warszawy.

Czas podróży pociągiem z głównych miast Polski:

Poznań - Bydgoszcz - 1.51h

Gdańsk - Bydgoszcz - 2.00h

Warszawa - Bydgoszcz - 3.20h

Łódź - Bydgoszcz - 3.50h

Kraków - Bydgoszcz - 6.30h

Berlin - Bydgoszcz - 4.20h

W 2015 roku oddano do użytku nowy dworzec kolejowy. Inwestycja w Bydgoszczy objęła budowę nowego dworca i modernizację budynku międzyperonowego oraz gruntowny remont peronów wraz z podziemnymi przejściami. Nowy bydgoski dworzec stał się jednym z najnowocześniejszych w Polsce. Budynek główny zyskał więcej kondygnacji, wprowadzone zostały nowe funkcje.

2. Charakterystyka ruchu turystycznego w Bydgoszczy w roku 2017

2.a. Metodologia badania

Rys. 4 Liczba ankiet zebranych w 2017 roku

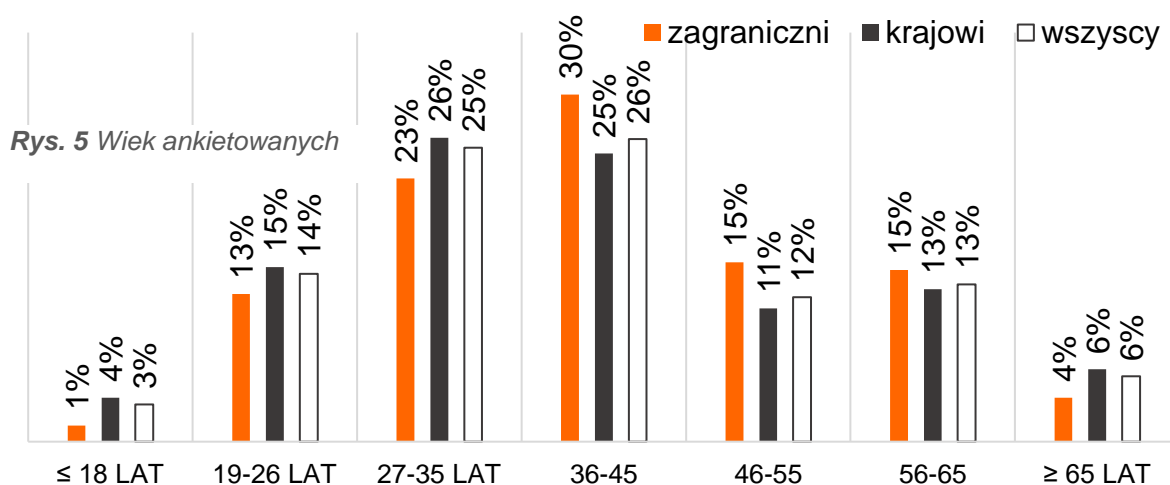
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Badanie ruchu turystycznego w Bydgoszczy w roku 2017 realizowane było przez Miasto Bydgoszcz (Bydgoskie Centrum Informacji) w okresie **od kwietnia do listopada**. W ramach badania zebrano 1202 wywiadów kwestionariuszowych, zrealizowanych w centrum miasta (okolice Starego Rynku i Wyspy Młyńskiej), które posłużyły do opracowania niniejszego raportu. 293 wywiady przeprowadzono z turystami / odwiedzającymi jednodniowymi mieszkającymi na stałe zagranicą, a 909 ankietowanych stanowili mieszkańcy Polski.

Metodologię badania oparto na rozwiązaniach wypracowanych we współpracy z Wyższą Szkołą Gospodarki w Bydgoszczy w poprzednich latach¹ (2012-2015), dzięki czemu większość uzyskanych danych można odnieść do tych opisanych w raportach za rok 2012, 2013 oraz 2015.

2.b. Ogólny profil turysty / odwiedzającego jednodniowego

Średnia wieku osób odwiedzających Bydgoszcz w 2017 roku to 40 lat, mediana to 38 lat, a dominanta 30 lat. Wiek turystów krajowych najczęściej mieści się w przedziale

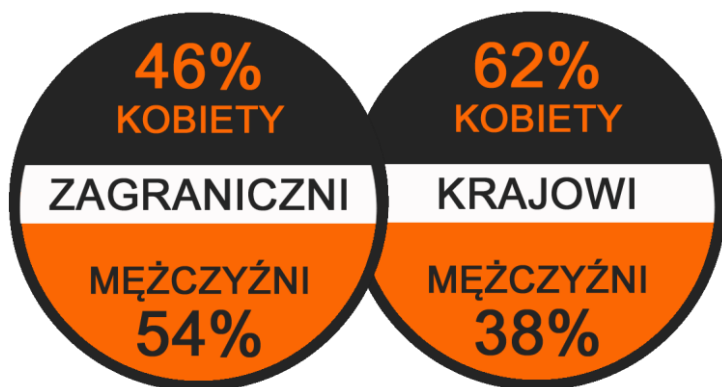
Rys. 5 Wiek ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

¹ Zespół ekspercki z Katedry Gospodarki Turystycznej WSG w Bydgoszczy przygotował założenia badań oraz konsultacje społeczne projektu (opracowano metodologię, cele badań, narzędzia badawcze itp.) uwzględniając możliwość przeprowadzenia i wdrożenia długofalowego programu badawczego, tj. systematycznych badań ruchu turystycznego w następnych latach (monitoring). Badania zainicjowano w 2012 r.

27-45 lat, natomiast turystów zagranicznych w przedziale 36-45 lat (tu mediana i dominanta równe są 40 lat).

Rys. 6 Płeć ankietowanych

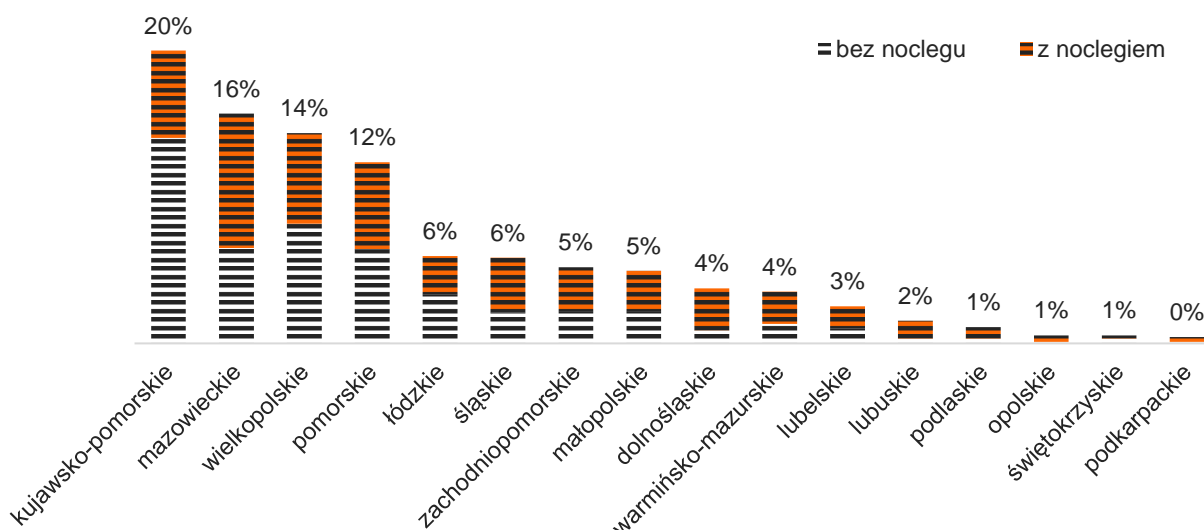
Częściej Bydgoszcz odwiedzają kobiety – średnio 58%. Jest to wartość o kilka punktów wyższa niż w latach ubiegłych (2013 – 51,6%; 2015 – 49,7%). Jednak w grupie osób z zagranicy dominują mężczyźni (54%).

66% wszystkich badanych deklaruje posiadanie **wykształcenia wyższego**.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Osoby odwiedzające Bydgoszcz najczęściej przyjeżdżają z regionu kujawsko-pomorskiego (20%; wśród odwiedzających jednodniowych: 28%, turyści: 12%) oraz województw ościennych: mazowieckie (16%; odpowiednio 13% i 18%), wielkopolskie (14%; odpowiednio 16% i 12%) i pomorskie (12%). Warto zauważyć znacznie większy udział osób przyjeżdżających spoza regionu – w roku 2013 było to niecałe 70% (2017r. – 80%).

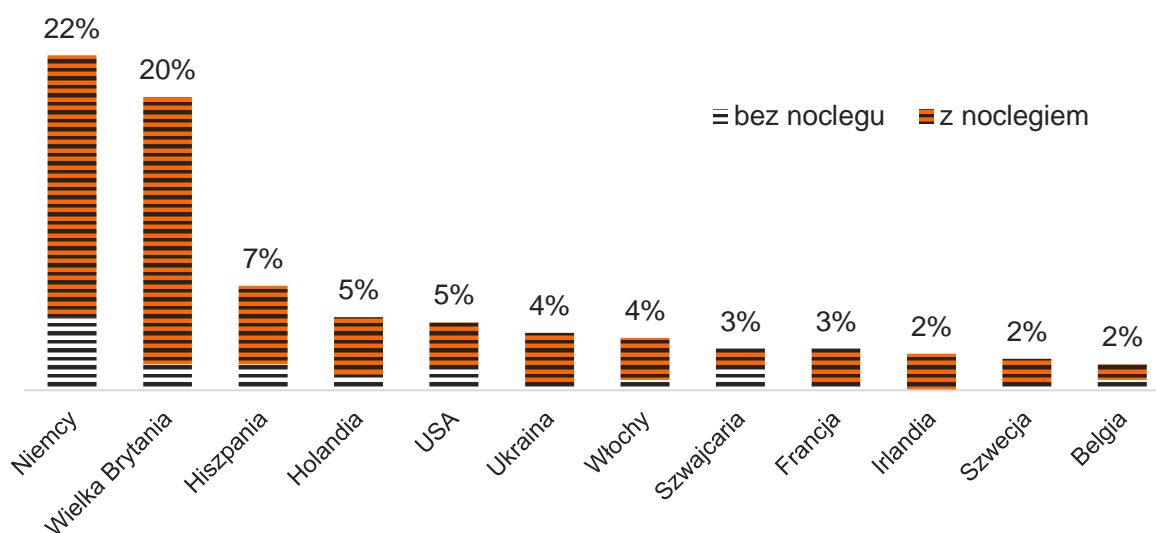
Rys. 7 Miejsce zamieszkania odwiedzających jednodniowych i turystów krajowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

24% badanych przyjechało do Bydgoszczy z zagranicy. Przy czym w grupie odwiedzających jednodniowych wskaźnik ten wyniósł 11%, a wśród turystów 35%. Najczęściej były to osoby na stałe mieszkające w Niemczech (22%) oraz Wielkiej Brytanii (20%), a także Hiszpanii (7%). Inne znaczące (około 5%) kraje zamieszkania to: Stany Zjednoczone, Holandia, Włochy oraz Ukraina. 29% gości spoza Polski to Polacy mieszkający zagranicą.

Rys. 8 Miejsce zamieszkania turystów zagranicznych

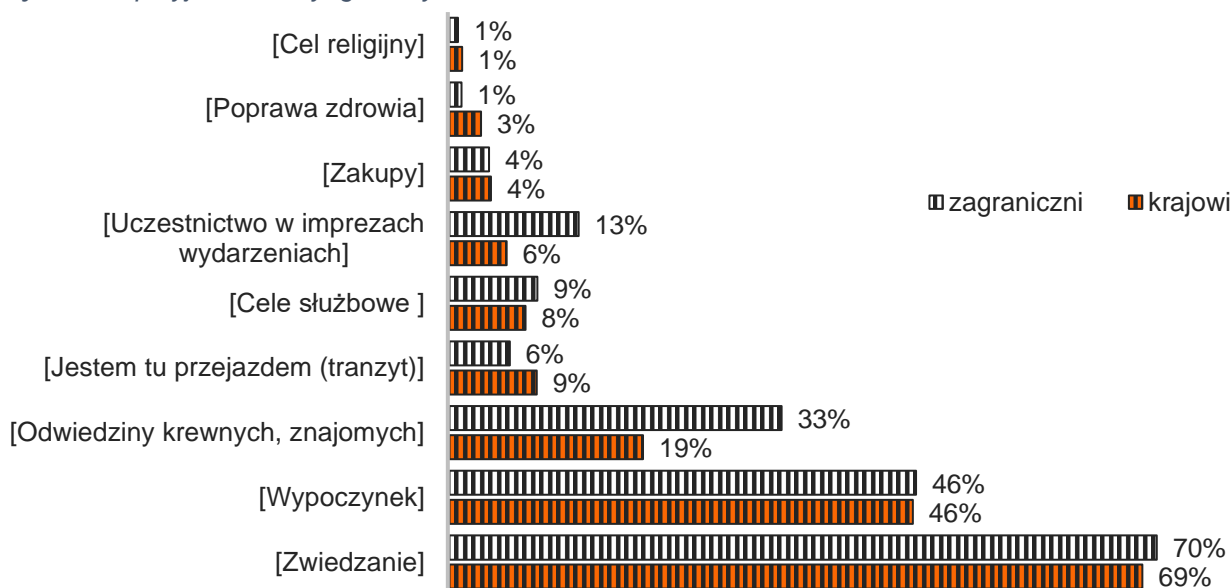
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Według danych GUS w 2017 roku w Bydgoszczy udzielono **118 549 noclegów** turystom zagranicznym (nierezydentom). W tym najwięcej Niemcom (22 507), Ukraińcom (12 674), Brytyjczykom (9 992), Amerykanom (8 761) oraz Francuzom (5 756).

2.c. Cel przyjazdu do Bydgoszczy

Najczęściej wskazywane cele przyjazdu turystów / odwiedzających jednodniowych do Bydgoszczy w 2017 roku to przede wszystkim zwiedzanie (69%) i wypoczynek (46%), a także odwiedzić rodziny i znajomych (23%) – tę odpowiedź znacznie częściej wskazywali goście z zagranicy, którzy również relatywnie częściej przyjeżdżali do Bydgoszczy w celu udziału w wydarzeniach sportowych i kulturalnych (głównie Camerimage oraz Mistrzostwa Świata Juniorów w Lekkiej Atletyce i Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej do lat 21).

Rys. 9 Cel przyjazdu do Bydgoszczy

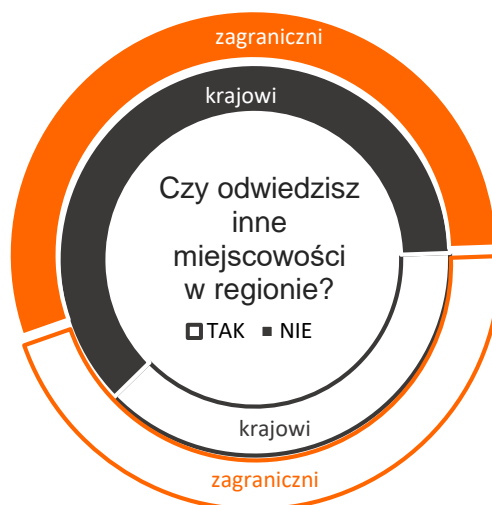
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Rys. 10 Powtarzalność wizyt w Bydgoszczy

Co drugi krajowy turysta przyjechał w 2017 roku do Bydgoszczy po raz pierwszy. Tylko dla co trzeciego turysty z zagranicy był to kolejny pobyt w Bydgoszczy.

Rys. 11 Odwiedzanie innych miast podczas pobytu w Bydgoszczy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

40% badanych deklarowało chęć odwiedzenia również innych miejscowości w regionie kujawsko-pomorskim (najczęściej Toruń) podczas pobytu w Bydgoszczy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

2.d. Długość pobytu w Bydgoszczy oraz miejsce zakwaterowania.

Rys. 12 Długość pobytu ankietowanych w Bydgoszczy

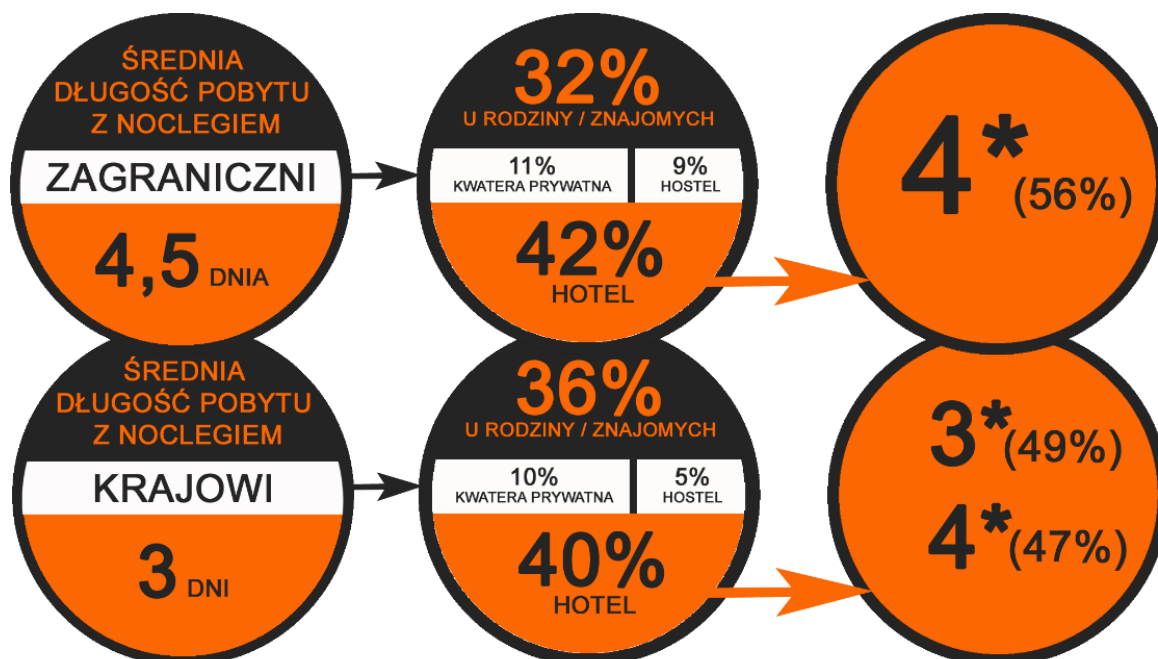

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

43% wszystkich gości zatrzymywało się w Bydgoszczy na kilka godzin. To wartość o kilka punktów niższa niż w latach ubiegłych (w roku 2013 – 45%, 2015 – 48%). Znacznie różniła się długość pobytu turystów krajowych i zagranicznych, wśród których jedynie 19% nie nocowała w Bydgoszczy (wobec 50% odwiedzających krajowych). Ci, którzy wybierali dłuższy pobyt korzystali średnio z 3,5 noclegu

(zagraniczni 4,5; krajowi 3), a najczęściej były to 2 noclegi, przy czym aż 12% turystów zagranicznych spędzało w Bydgoszczy ponad tydzień.

Rys. 13 Struktura zakwaterowania turystów w Bydgoszczy

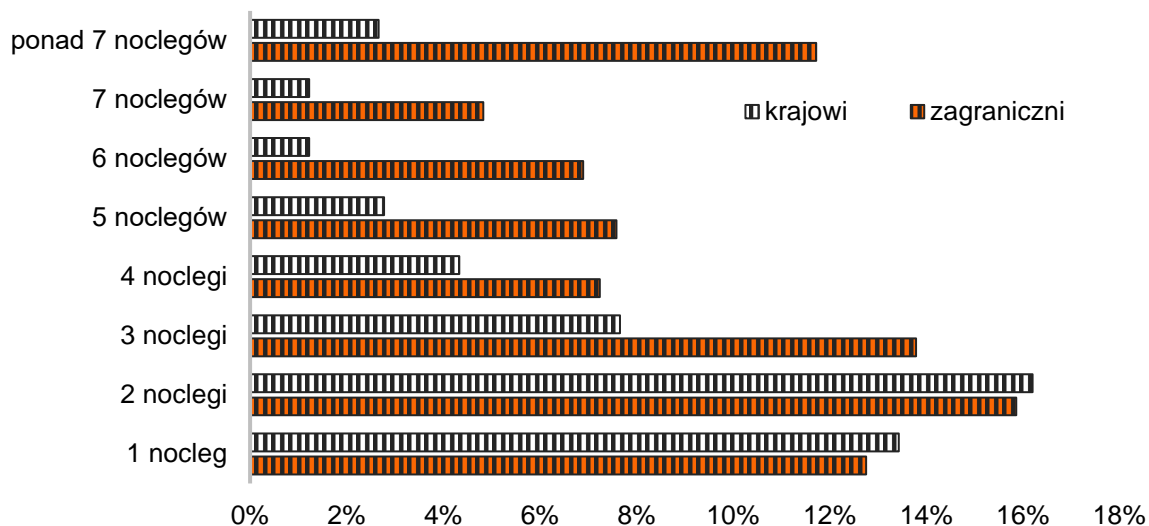

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Turyści nocowali w Bydgoszczy przede wszystkim w hotelu (41%; zagraniczni najczęściej wybierali hotel 4* - 56%, a krajowi równie często 3* i 4*) oraz u rodziny / znajomych (35%). To bardzo istotna zmiana w porównaniu z poprzednimi badaniami, gdzie hotel wskazywało jedynie 23,4% (2013) i 26,5% (2015), a nocleg u rodziny / znajomych wybierało 61% (2013 i 2015). Turyści w roku 2017 wynajmowali również

kwatery prywatne (11%), co również stanowi duży wzrost w porównaniu a latami ubiegłymi (2013 – 4,4%, 2015 – 1,7%).

Rys. 14 Liczba noclegów

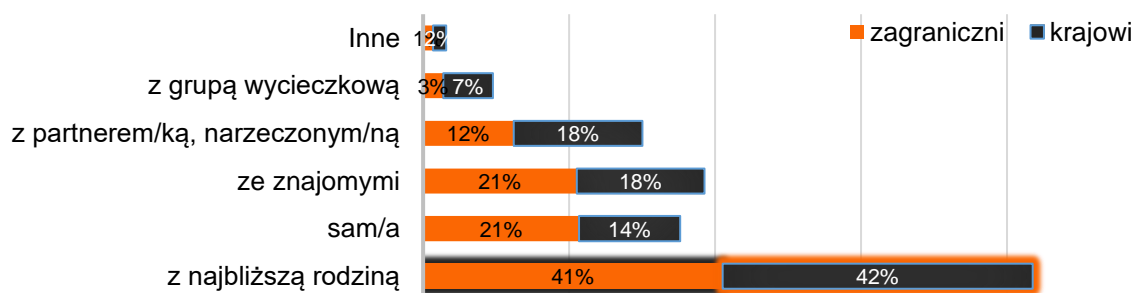
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Turyści dobrze oceniają lokalną bazę noclegową w zakresie: dostępności informacji o noclegach (80%), różnorodności (52%; choć według 68% zagranicznych różnorodność jest na średnim poziomie), standardu (68%) oraz stosunku ceny do jakości (93%). Odpowiednie, według 94% badanych są również ceny w bydgoskich restauracjach.

2.e. Organizacja przyjazdu

Turyści zdecydowanie najczęściej przyjeżdżają do Bydgoszczy z najbliższą rodziną (42%). Warto zauważyć, że turyści zagraniczni częściej przyjeżdżają bez towarzystwa (21%) niż turyści krajowi (14%).

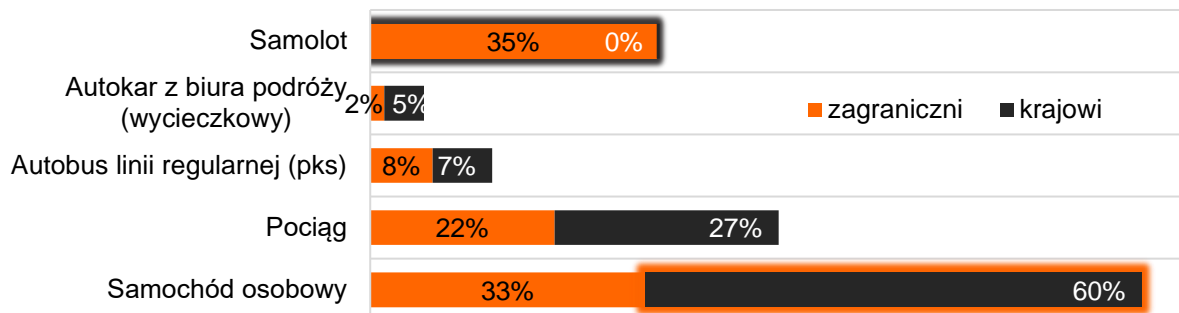
Rys. 15 Towarzystwo osób przyjeżdżających do Bydgoszczy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Znaczne różnice występują w wyborze środka transportu do Bydgoszczy. Krajowi turyści najczęściej wybierają przyjazd własnym samochodem (60%) lub pociągiem (27%). To istotna zmiana na korzyść podróży koleją w porównaniu z wynikami poprzednich badań (2013 – 15,2%; 2015 – 15,6%). Natomiast goście zagraniczni, choć również często przyjeżdżają samochodem (33%), to najchętniej przylatują samolotem (35%, tyle samo co w roku 2015).

Rys. 16 Wybór środka transportu

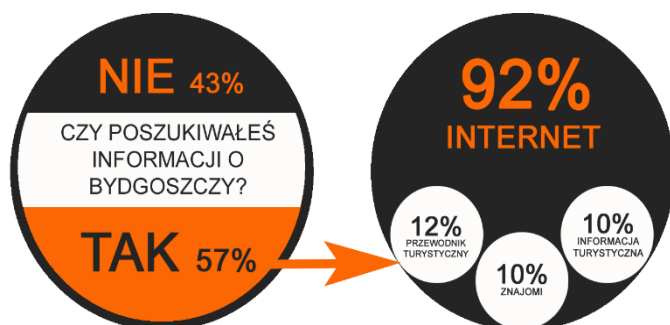

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Podróż do Bydgoszczy najczęściej organizowana jest **samodzielnie (84%)**.

2.f. Poszukiwanie informacji o Bydgoszczy przed przyjazdem

Rys. 17 Poszukiwanie informacji o Bydgoszczy przez przyjazdem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

również z przewodników turystycznych (12%), bydgoskiej informacji turystycznej (10%), czy polecenia znajomych (10%).

Ponad połowa badanych przed przyjazdem do Bydgoszczy poszukiwała informacji o mieście (57%) - zagraniczni (63%) nieznacznie częściej niż krajowi (55%). To wartość wyraźnie wyższa niż w latach ubiegłych (2013 – 27%; 2015 – 40%). Spośród nich ponad **92%** za najlepsze źródło informacji uznało Internet, ale korzystali

z przewodników turystycznych (12%), bydgoskiej informacji turystycznej (10%), czy polecenia znajomych (10%).

2.g. Deklarowane wydatki

Rys. 18 Średnie deklarowane wydatki odwiedzających w roku 2017

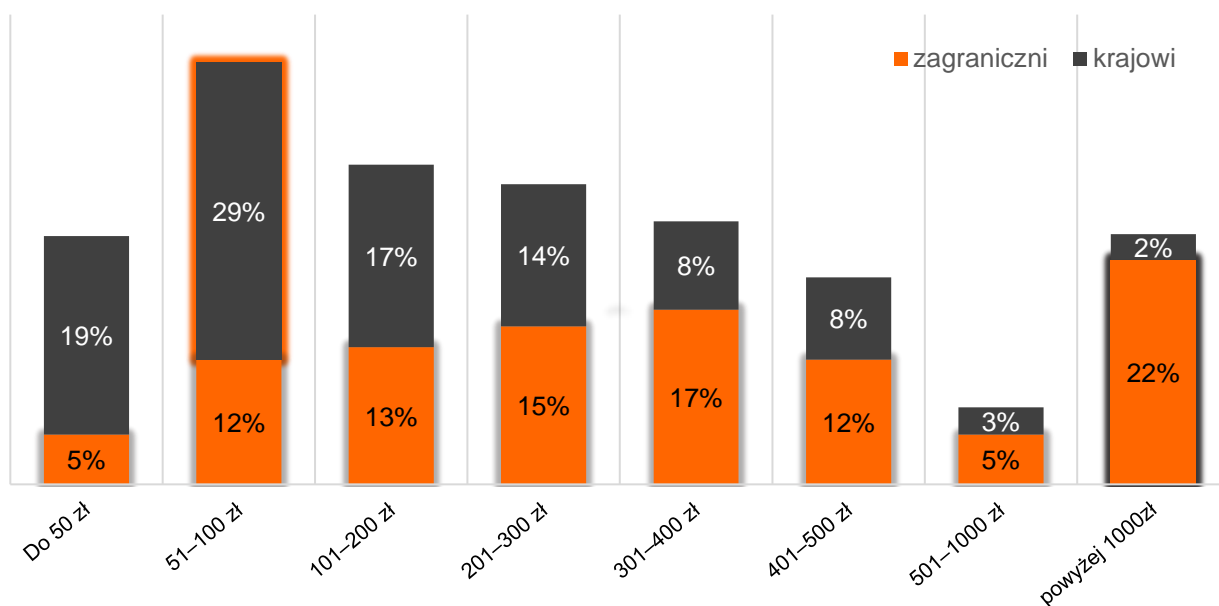

Średnio ankietowani podczas pobytu w Bydgoszczy w roku 2017 wydawali **330 złotych**, choć najczęściej był to przedział 50-100zł. Jednak widać znaczne różnice między wydatkami turystów krajowych (średnio 230zł, najczęściej 50-100zł) i zagranicznych (średnio 640 zł, a najczęściej powyżej 1000zł). W dużej mierze wynika to ze znacznie dłuższych pobytów w Bydgoszczy turystów zagranicznych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Odwiedzający jednodniowi średnio wydawali podczas pobytu **105 złotych**, a turyści **490 złotych**.

Rys. 19 Deklarowane wydatki turystów i odwiedzających w roku 2017

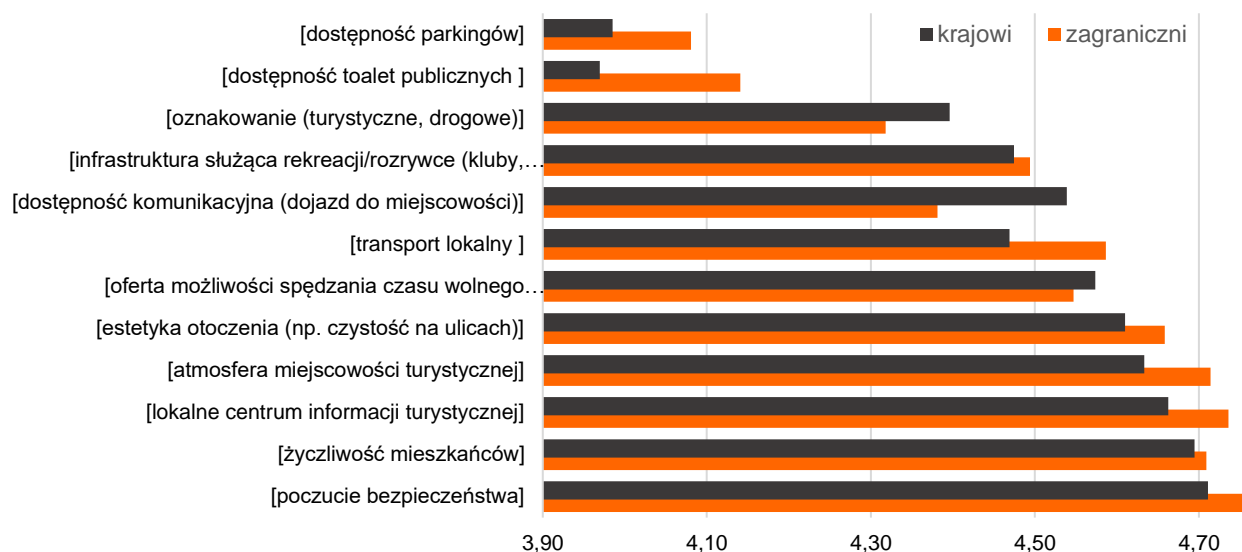
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

2.h. Ocena wybranych elementów

Oceniając wybrane elementy wpływające na atrakcyjność turystyczną Bydgoszczy turyści najniżej oceniają dostępność parkingów oraz toalet publicznych. Natomiast

najwyżej oceniane są poczucie bezpieczeństwa, życzliwość mieszkańców, lokalne centrum informacji turystycznej oraz atmosfera miejscowości turystycznej.

Rys. 20 Średnia ocena wybranych elementów wpływających na atrakcyjność turystyczną

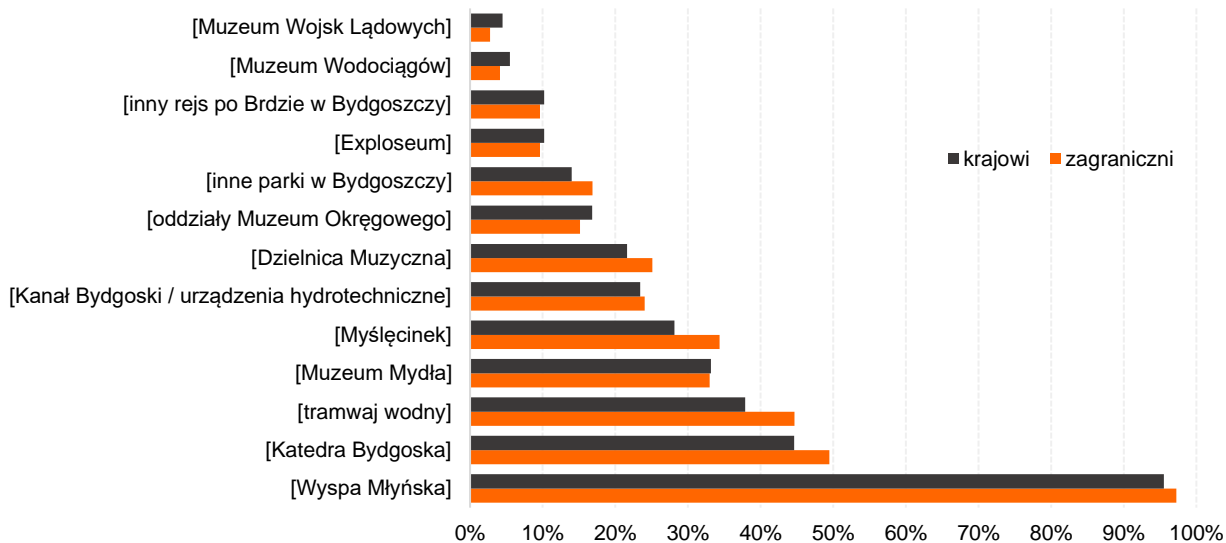

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

2.i. Najważniejsze atrakcje

Spośród bydgoskich atrakcji turystycznych prawie wszyscy odwiedzili lub deklarowali chęć odwiedzenia Wyspy Młyńskiej (96%), na drugim miejscu wskazywali Katedrę Bydgoską (46%) oraz tramwaj wodny (40%), a dalej Muzeum Mydła (33%) oraz Myślęcinek (30%).

Rys. 21 Odwiedzone (lub planowane do odwiedzenia) atrakcje

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Według danych przekazanych przez zarządców bydgoskich atrakcji turystycznych najczęściej odwiedzane w 2017 roku było ZOO w Myśliczynie (prawie 115 tysięcy osób), 37 tysięcy osób odwiedziło Muzeum Mydła i Historii Brudu, a 26 500 pasażerów skorzystało z rejsu tramwajem wodnym. Szczegółowe zestawienie najczęściej odwiedzanych bydgoskich atrakcji w ujęciu miesięcznym prezentuje poniższa tabela. Znacznie wyższa liczba wizyt w maju, w przypadku wielu muzeów, wynika w dużej mierze z organizacji Europejskiej Nocy Muzeów, która każdego roku przyciąga wielu odwiedzających.

Rys. 22 Wykorzystanie bydgoskich atrakcji turystycznych

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	2017
ZOO	1256	2235	5168	8808	22816	18149	22686	20878	5379	3971	1944	1632	114922
Muzeum Mydła i Historii Brudu	1055	1911	1542	2326	6132	5754	3989	3750	2230	4016	2390	2061	37156
Tramwaj Wodny	0	0	0	0	2559	6616	8011	8729	661	0	0	0	26576
Zaginiony Świat Park Rozrywki	0	0	0	648	3 868	4 469	4 027	4 018	548	968	0	0	18546
Exploseum (MOB)	381	664	592	1742	3286	2005	1605	1 747	1 701	1250	786	509	16268
Galeria Sztuki Nowoczesnej (MOB)	363	509	781	852	6215	2208	466	893	856	810	722	540	15215
Zabytkowe linie turystyczne	0	0	0	0	3665	1012	3828	4296	658	0	0	0	13459
Muzeum Wojsk Lądowych	712	704	570	710	735	782	1410	1514	963	910	3863	502	13375
Galeria Miejska bwa Kantorek Brda	878	644	1465	363	558	1024	1206	768	870	796	2461	796	11829
Zbiory Archeologiczne (MOB)	237	399	528	530	4448	1700	811	774	572	906	564	278	11747
Spichrze nad Brdą (MOB)	725	733	766	480	2734	1355	811	895	694	785	893	249	11120
Europejskie Centrum Pieniądza (MOB)	129	438	313	284	5070	1902	698	649	573	506	178	175	10915
Dom Leona Wyczółkowskiego (MOB)	279	406	602	837	3280	1348	627	599	544	553	696	431	10202
Wieża Ciśnień (Muzeum Wodociągów)	329	397	597	705	3217	793	1048	860	664	718	349	284	9961
Barka Lemara (MCK)	515	781	347	654	1227	755	800	897	1034	574	771	472	8827
Muzeum Oświaty	567	337	492	430	2427	777	211	105	478	1087	1240	671	8822

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od zarządców atrakcji turystycznych

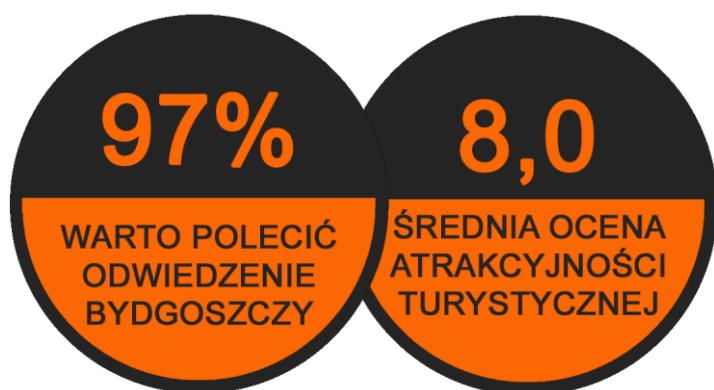
W roku 2017 Muzeum Mydła i Historii Brudu otrzymało certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej za Najlepszy Produkt Turystyczny 2017, stając się czwartym certyfikowanym produktem turystycznym w Bydgoszczy obok Exploseum (2016), Wyspy Młyńskiej (2012) oraz Camerimage (2009).

2.j. Atrakcyjność turystyczna Bydgoszczy

Jednym z najważniejszych wniosków płynących z badania ruchu turystycznego jest określenie atrakcyjności turystycznej miasta, mankamentów i atutów wpływających na rozwój turystyki w mieście oraz chęć rekomendacji Bydgoszczy jako miasta wartego odwiedzenia.

Turyści wysoko oceniają atrakcyjność turystyczną Bydgoszczy. **W skali od 1 do 10 średnia ocena to 8,0.**

Rys. 23 Ocena atrakcyjności turystycznej Bydgoszczy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Prawie **80%** badanych deklaruje chęć ponownego odwiedzenia Bydgoszczy w celach turystycznych, a **prawie wszyscy** (zdecydowanie tak 60%, raczej tak 37%) uważają, że warto polecić odwiedzenie Bydgoszczy rodzinie /znajomym (2013 – 89,6%, 2015 – 91,4%). Jedynie 13 osób było przeciwnego zdania.

Ankietowani poproszeni o spontaniczne wskazanie mankamentów rozwoju turystyki w Bydgoszczy najczęściej wskazują na problemy z parkowaniem (18% - za mało parkingów lub zbyt drogie), zbyt małą liczbę oznakowań turystycznych i drogowych, (14%), a także zaniedbane budynki lub ulice (11% - szczególnie poza centrum) oraz słabą promocję miasta (11%). Szczególnie istotnym problemem dla gości z zagranicy jest słaba znajomość języka angielskiego wśród bydgoszczan oraz niewiele informacji / oznakowań w języku angielskim.

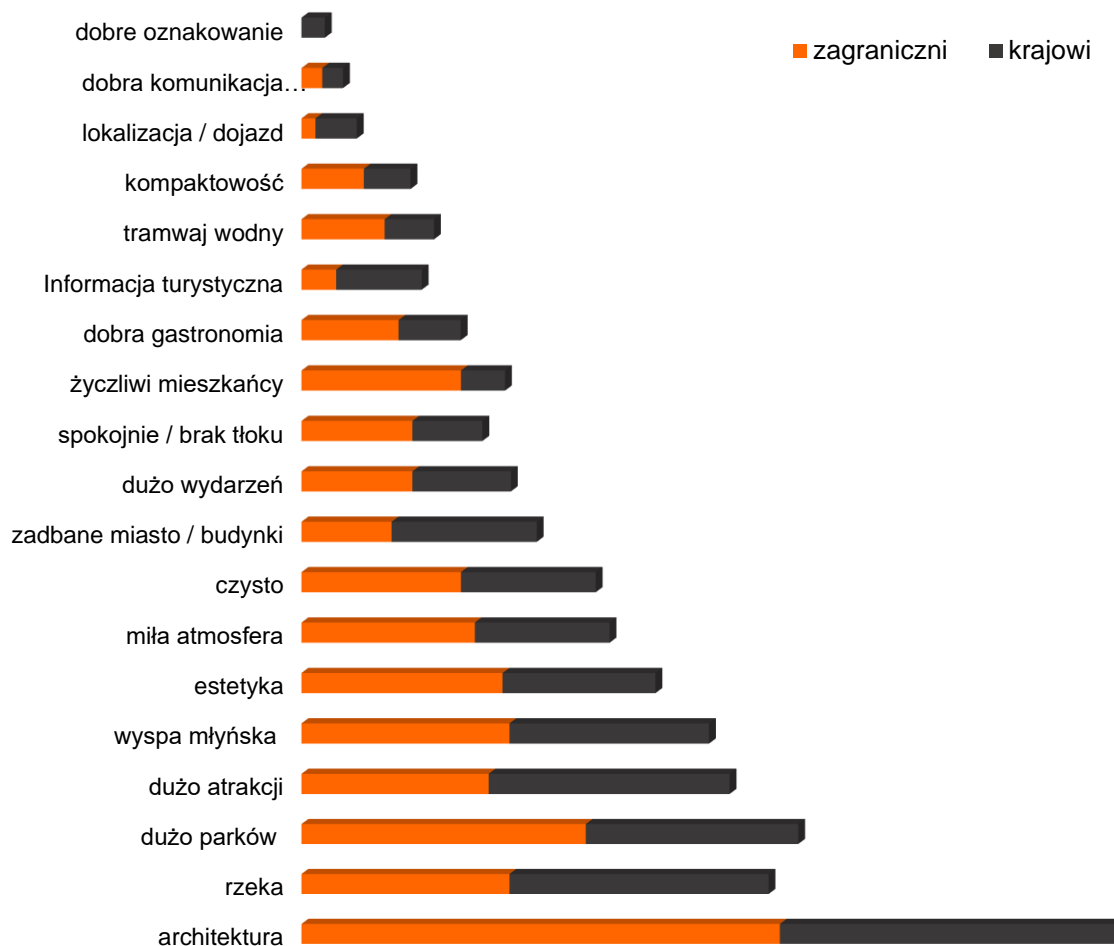
Rys. 24 Mankamenty turystyki w Bydgoszczy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

Pytani o atuty Bydgoszczy, mogące mieć wpływ na rozwój turystyki, badani najczęściej wskazują na ciekawą architekturę (znacznie częściej jest ona atutem dla turystów zagranicznych <28%> niż krajowych <19%>). Dalej turyści dostrzegają rzekę (14%), dużo zieleni (13%), wyspę młyńską (13%) oraz liczne atrakcje (12%).

Rys. 25 Atuty turystyki w Bydgoszczy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wywiadów kwestionariuszowych

3. Przemysł spotkań

3.a. charakterystyka turysty biznesowego

Co trzecia osoba przyjeżdżająca do Bydgoszczy w celach służbowych przy okazji zwiedza miasto (30%).

Ponad 70% zostaje w Bydgoszczy co najmniej 1 noc (średnio 4,8 dnia) i nocują najczęściej w hotelu (70%), lub wynajmują kwatery prywatne (15%).

Turysta biznesowy najczęściej przyjeżdża do Bydgoszczy sam (40%) lub ze znajomymi (26%) / kolegami z pracy (12%) - razem (38%). Podróż organizuje we własnym zakresie (46%) lub robi to za niego zakład pracy (48%).

Tylko co drugi turysta biznesowy przed przyjazdem poszukuje informacji o Bydgoszczy i prawie zawsze robi to w Internecie.

Turyści biznesowi średnio podczas pobytu wydają 650zł.

Średnia wieku turysty biznesowego to 37 lat.

3.b. charakterystyka przemysłu spotkań (liczba, rodzaj, długość, miejsce spotkań)

W roku 2017 w Bydgoszczy zorganizowanych zostało 1070 spotkań², w tym 520 wydarzeń korporacyjnych / wydarzeń motywacyjnych (przede wszystkim firmowe szkolenia, warsztaty, premiery produktów, przyjazdy motywacyjne), 506 konferencji / kongresów oraz 41 wydarzeń targowych. Wzięło w nich udział ponad 227 tysięcy osób.

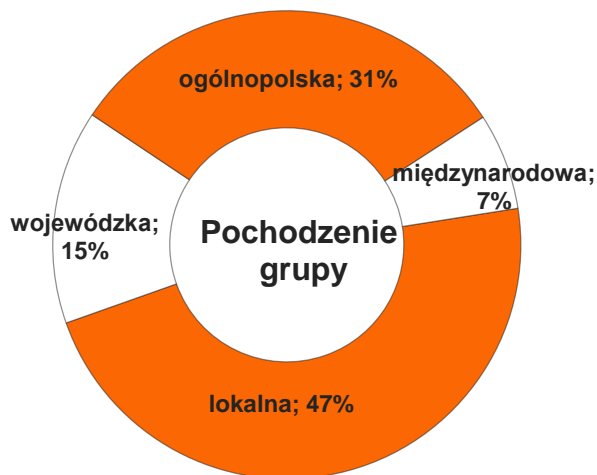
Do poniższej analizy, zgodnie z wytycznymi Polskiej Organizacji Turystycznej, przyjęto wydarzenia, w których uczestniczyło co najmniej 50 osób, tj. 480 spotkań zorganizowanych w 2017 roku w Bydgoszczy.

² Wszelkie dane, na których opieram niniejszą analizę pozyskane zostały bezpośrednio od obiektów konferencyjnych, które zgodziły się przesłać do nas niezbędne informacje – łącznie 17 obiektów, w tym 7 hoteli, 3 centra konferencyjne, 2 uczelnie wyższe, 2 unique venues.

Rys. 26 Podział spotkań ze względu na rodzaj

58% analizowanych spotkań miało charakter konferencyjny / kongresowy, 34% były wydarzeniami korporacyjnymi / motywacyjnymi, a 8% stanowiły imprezy targowe.

Rys. 27 Podział spotkań ze względu na pochodzenie grupy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z obiektów konferencyjnych

Organizowane wydarzenia były najczęściej jednodniowe (75%). Dwudniowe stanowiły 17%, a trwające ponad 2 dni – 8% wszystkich zorganizowanych spotkań.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z obiektów konferencyjnych

Spotkania organizowane w 2017 roku w Bydgoszczy w znacznej większości miały charakter lokalny (47%). Wydarzenia przyciągające uczestników z całego kraju stanowiły 31%, a te z udziałem osób z zagranicy – 7%.

Rys. 28 Średnia długość spotkań

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z obiektów konferencyjnych

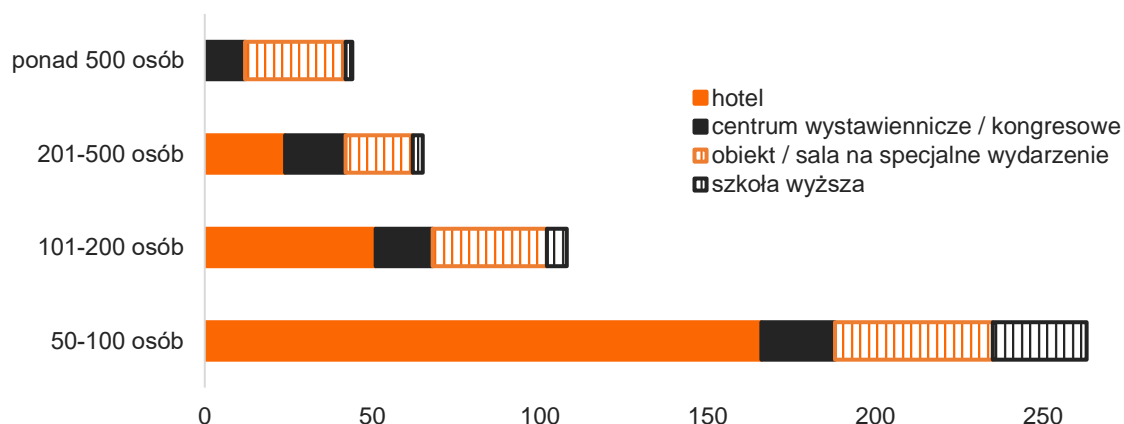
Rys. 29 Średnia liczba uczestników spotkań

Średnia liczba uczestników spotkań w 2017 roku w Bydgoszczy to 446 osób. W odniesieniu do miejsca organizacji średnia liczba uczestników wydarzeń w hotelach to 105 osób (najczęściej <69%> w przedziale 50-100 osób), w centrach wystawienniczych / kongresowych – 556 osób, w szkołach wyższych – 721 osób (jednak zdecydowanie najczęściej <72%> w przedziale 50-100 uczestników), a w obiektach na specjalne wydarzenie – 898 osób.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z obiektów konferencyjnych

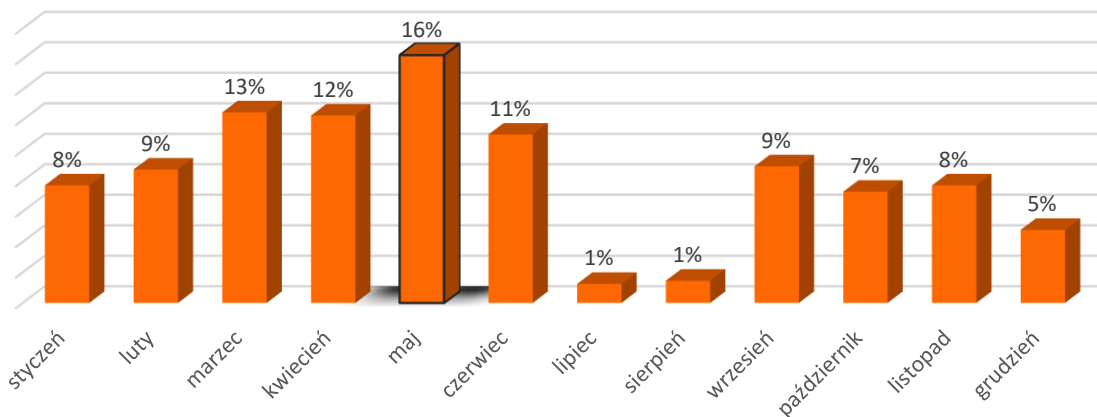
Rys. 30 Spotkania wg liczby uczestników

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z obiektów konferencyjnych

Spotkania w Bydgoszczy organizowane są przede wszystkim wiosną, od marca do czerwca. Tylko pojedyncze wydarzenia odbywają się w lipcu i sierpniu.

Rys. 31 Sezonowość spotkań w 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z obiektów konferencyjnych

3.c. Przykłady największych obiektów konferencyjnych w Bydgoszczy:

Obiekty konferencyjne z największą liczbą miejsc:

- ❖ Centrum Konferencyjne Opery Nova – **803** miejsca (największa sala)
- ❖ Bydgoskie Centrum Targowo-Wystawiennicze – **720** miejsc (największa sala)
- ❖ Centrum Konferencyjne Zawisza – **400** miejsc

Hotele konferencyjne z największą liczbą miejsc konferencyjnych / noclegowych:

- ❖ Hotel Holiday Inn (4*) – **350 / 183**
- ❖ City Hotel (4*) – **320 / 242**
- ❖ Hotel Słoneczny Młyn (4*) - **300 / 189**

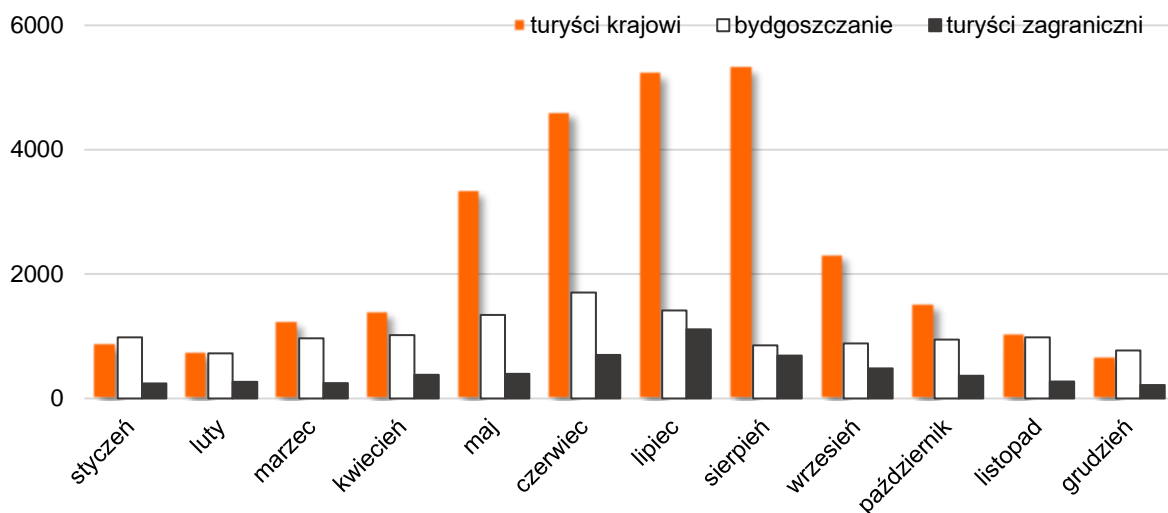
Największy obiekt wystawienniczy:

- ❖ Bydgoskie Centrum Targowo – Wystawiennicze – **10.900 m²** powierzchni wystawienniczej

4. Turyści w centrum informacji turystycznej

W Bydgoskim Centrum Informacji w roku 2017 obsłużonych zostało ponad 46000 osób, w tym 28500 turystów krajowych, 12500 bydgoszczan oraz 5400 turystów zagranicznych.

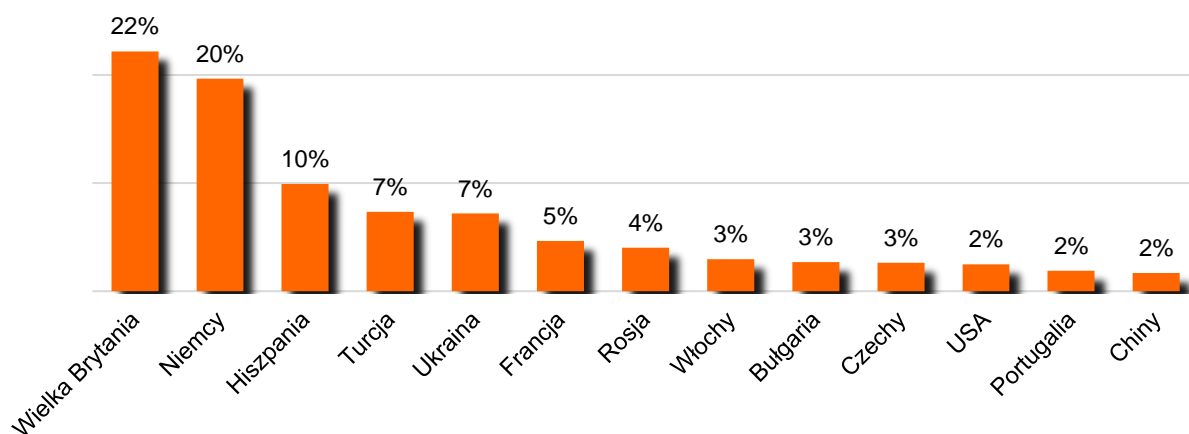
Rys. 32 Wizyty w CIT w 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne

Wśród turystów zagranicznych, którzy w 2017 roku odwiedzili centrum informacji turystycznej dominowali Brytyjczycy oraz Niemcy. Istotną grupę stanowili również Hiszpanie, Turcy oraz Ukraińcy.

Rys. 33 Miejsce zamieszkania turystów zagranicznych odwiedzających CIT w 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne

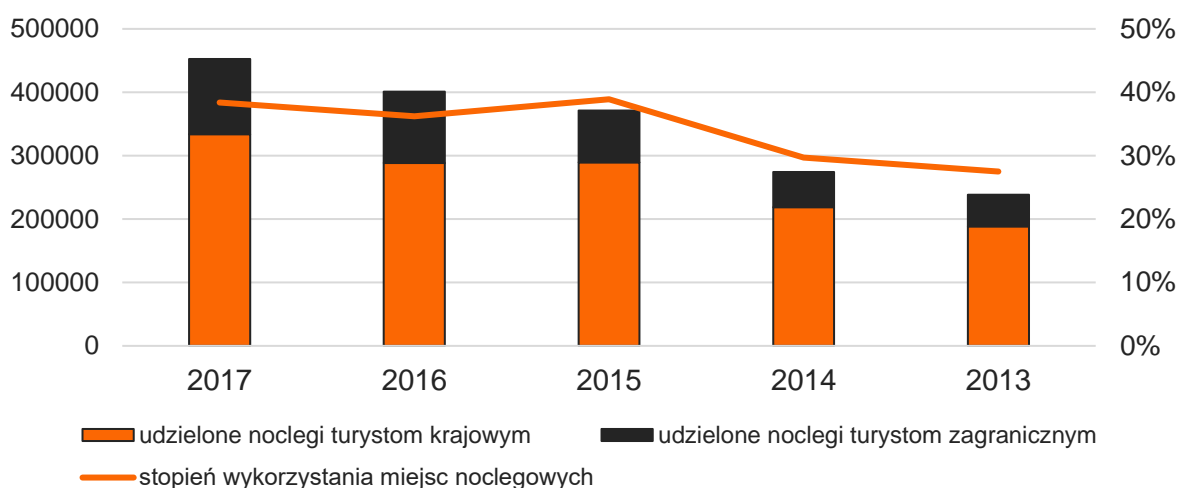
5. Liczba turystów w Bydgoszczy w 2017 roku

5.a. Dane GUS za rok 2017

Według danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny w 2017 roku w Bydgoszczy udzielono łącznie 452 400 noclegów, w tym 118 549 noclegów udzielono turystom zagranicznym. Wskaźnik wykorzystania miejsc noclegowych w Bydgoszczy w roku 2017 wyniósł 38,4%.

Poniższy wykres obrazuje zmianę liczby udzielonych noclegów na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

Rys. 34 Udzielone noclegi w Bydgoszczy w latach 2013 - 2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

5.b. Szacunkowa liczba turystów i odwiedzających jednodniowych

Analizę szacunkową liczby turystów odwiedzających Bydgoszcz w roku 2017 wykonano (podobnie jak w latach ubiegłych) w trzech wariantach: *ostrożnym*, *zrównoważonym*³ i *optymistycznym*) wraz z szacunkową liczbą odwiedzających jednodniowych⁴.

³ Jest to wariant najbardziej prawdopodobny

⁴ Uwzględniono wyłącznie przyjazdy o celach „stricte turystycznych”, tj: „zwiedzanie”, „odwiedziny krewnych i znajomych”, „wypoczynek”), w tym przypadku szacunki odnoszą się wyłącznie do wariantu „ostrożnego”

Do wykonania szacunków wykorzystano:

- dane z badań częściowych – niewyczerpujących (tj. wyniki monitoringu ruchu turystycznego dla miasta Bydgoszczy z okresu 2012-2017) wraz z wynikami oszacowań określających liczbę turystów oraz odwiedzających jednostkowych,
- dane wtórne – ze szczególnym uwzględnieniem danych na temat rejestrowanego ruchu turystycznego w województwie kujawsko-pomorskim (parametr: korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w województwie kujawsko-pomorskim za lata 2003-2017, w tym w mieście Bydgoszczy za lata 2003-2017⁵),
- dane szacunkowe opisujące natężenie krajowego ruchu turystycznego według województw i liczby krajowych podróży ogółem w mln (z badań Instytutu Turystyki w Warszawie 2008-2012, Activ Group 2013 oraz MSiT z lat 2014, 2015, 2016 i 2017 – za I półrocze).

Na uzyskane wartości szacunków największy wpływ posiadały:

- tendencja wzrostowa oraz poziom dynamiki wzrostu liczby korzystających z noclegów w Bydgoszczy oraz w województwie kujawsko-pomorskim (dane GUS),
- wynik prognozy natężenia krajowego ruchu turystycznego dla regionu kujawsko-pomorskiego (wzrost liczby podróży w regionie) (prognoza własna na podstawie danych MSiT za I półrocze 2017 r. oraz z lat wcześniejszych),
- zidentyfikowany poziom przyjazdów turystycznych realizowanych w celach zwiedzania, wypoczynku oraz odwiedzin krewnych i znajomych (dane z monitoringu),
- zidentyfikowany poziom przyjazdów krótkich (jednodniowych), w kategoriach celów: wypoczynkowych, poznawczych, odwiedzin krewnych i znajomych oraz tranzytowych (dane z monitoringu)
- analiza statystyk wejść do obiektów muzealnych i wyodrębnionych atrakcji.

Według szacunków liczba przyjazdów turystycznych do Bydgoszczy (tj. z co najmniej jednym noclegiem) w roku 2017 wzrosła w relacji do roku poprzedniego i mogła osiągnąć poziom:

1) w wariancie ostrożnym – 351,2 tys. osób,

2) w wariancie zrównoważonym – 476,2 tys. osób,

3) w wariancie optymistycznym – 588,3 tys. osób.

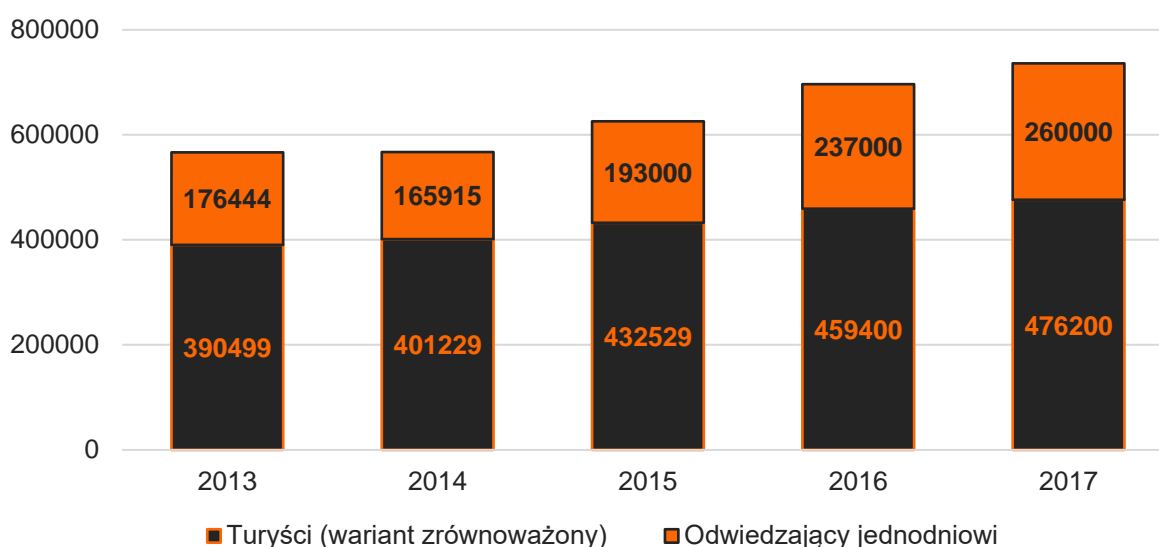
W latach 2012-2016 badania dokumentowały intensywne zjawisko przyjazdów jednostkowych w celach rozpatrywanych jako turystyczne. Przyjmując metodykę

⁵ Informacje dotychczas niepublikowane – opracowane przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie

szacowania opracowaną w roku 2012 podjęto próbę oszacowania wielkości tego typu ruchu dla roku 2017. Podobnie jak w latach ubiegłych obliczenia szacunkowe dotyczą wyłącznie odwiedzających jednodniowych, deklarujących przyjazdy w celu „odwiedziny krewnych i znajomych” (w połączeniu ze „zwiedzaniem” i „wypoczynkiem”).

Według szacunków w roku 2017 liczba odwiedzających jednodniowych przyjeżdżających do Bydgoszczy w powyżej wskazanych celach mogła osiągnąć poziom około **260 tys. osób**.

Rys. 35 Szacunkowe liczby turystów i odwiedzających jednodniowych w latach 2013 - 2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych szacunkowych z lat 2013 - 2017

5.c. Szacunkowy poziom wydatków turystów i odwiedzających jednodniowych

Na podstawie zebranych w toku badań informacji podjęto próbę oszacowania wydatków ponoszonych przez turystów oraz odwiedzających jednodniowych.

Do oszacowania wykorzystano dane z wywiadów (informacje na temat: formy zakwaterowania, długości trwania pobytu, wartości opisujące: średnie i dominujące wydatki), a także dane GUS charakteryzujące liczbę osób korzystających z noclegów w ośrodku za rok 2017).

W toku szacowania otrzymano następujące poziomy możliwości wydatków:

- w grupie turystów korzystających z obiektów zakwaterowania zbiorowego (GUS) – **od 77,6 mln do 101,5 mln zł**⁶ (w zależności od przyjętych parametrów modelu szacowania, tj. z uwzględnieniem bądź wykluczeniem informacji o osobach towarzyszących oraz deklaracji nt. wydatków ponoszonych na osobę), c
- **w grupie turystów korzystających z zakwaterowania u „rodzin lub znajomych”** (wyłącznie wariant ostrożny) – **od 35,3 mln zł do 51,2 mln zł**,
- **w grupie odwiedzających jednodniowych** (wyłącznie wariant ostrożny) - **od 25,8 mln zł do 63,2 mln zł**.

⁶ Wyniki oszacowania konsultowane z przedstawicielem Izby Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego

Wykaz rysunków:

Rys. 1 Struktura miejsc noclegowych w Bydgoszczy w 2017 roku	4
Rys. 2 Mapa połączeń lotniczych z Bydgoszczy.....	5
Rys. 3 Liczba pasażerów korzystających z Portu Lotniczego Bydgoszcz w 2017 roku.....	5
Rys. 4 Liczba ankiet zebranych w 2017 roku	7
Rys. 5 Wiek ankietowanych	7
Rys. 6 Płeć ankietowanych	8
Rys. 7 Miejsce zamieszkania odwiedzających jednodniowych i turystów krajowych	8
Rys. 8 Miejsce zamieszkania turystów zagranicznych.....	9
Rys. 9 Cel przyjazdu do Bydgoszczy	10
Rys. 10 Powtarzalność wizyt w Bydgoszczy	10
Rys. 11 Odwiedzanie innych miast podczas pobytu w Bydgoszczy.....	10
Rys. 12 Długość pobytu ankietowanych w Bydgoszczy.....	11
Rys. 13 Struktura zakwaterowania turystów w Bydgoszczy.....	11
Rys. 14 Liczba noclegów	12
Rys. 15 Towarzystwo osób przyjeżdżających do Bydgoszczy	12
Rys. 16 Wybór środka transportu	13
Rys. 17 Poszukiwanie informacji o Bydgoszczy przez przyjazdem.....	13
Rys. 18 Średnie deklarowane wydatki odwiedzających w roku 2017.....	14
Rys. 19 Deklarowane wydatki turystów i odwiedzających w roku 2017	14
Rys. 20 Średnia ocena wybranych elementów wpływających na atrakcyjność turystyczną ..	15
Rys. 21 Odwiedzone (lub planowane do odwiedzenia) atrakcje	15
Rys. 22 Wykorzystanie bydgoskich atrakcji turystycznych	16
Rys. 23 Ocena atrakcyjności turystycznej Bydgoszczy	17
Rys. 24 Mankamenty turystyki w Bydgoszczy	17
Rys. 25 Atuty turystyki w Bydgoszczy	18
Rys. 26 Podział spotkań ze względu na rodzaj.....	20
Rys. 27 Podział spotkań ze względu na pochodzenie grupy	20
Rys. 28 Średnia długość spotkań	20
Rys. 29 Średnia liczba uczestników spotkań	21
Rys. 30 Spotkania wg liczby uczestników	21
Rys. 31 Sezonowość spotkań w 2017 roku	21
Rys. 32 Wizyty w CIT w 2017 roku.....	23
Rys. 33 Miejsce zamieszkania turystów zagranicznych odwiedzających CIT w 2017 roku...23	
Rys. 34 Udzielone noclegi w Bydgoszczy w latach 2013 - 2017.....	24
Rys. 35 Szacunkowe liczby turystów i odwiedzających jednodniowych w latach 2013 - 2017	26